

# APERITIFF

Publicație oficială a TIFF | # 5 | 8-9 English pages  
Marți | 6 iunie | 2017 [www.tiff.ro](http://www.tiff.ro)

20 ANI Raiffeisen BANK



## Varză, cartofi și Arkhai Sculpture Park

**A**rkhai Sculpture Park Vlaha găzduiește în seara aceasta proiecția peliculei *Varză, cartofi și alți demoni*, pentru documentarea căreia regizorul Șerban Georgescu a muncit de-a lungul a trei ani pământul, cot la cot cu agricultorii din Lungulețu, o comună din județul Dâmbovița.

Cum poate o comunitate care produce 5% din cartofii și 10% din varza din România să fie falimentară? Aceasta este întrebarea la care Georgescu încearcă să răspundă. Docu-

mentarul său sondează paradoxul din Lungulețu, relevantă, în cele din urmă pentru situația jalnică a agriculturii românești. Cei 4.000 de agricultori din comună dețin 1000 de tractoare și recoltează anual sute de mii de tone de varză și cartofi. Marfa lor se cumpără, însă la un preț care nu acoperă costurile producției, așa că pentru fiecare nou an de cultură este nevoie de un credit bancar care să acopere noile costuri. Care sunt legăturile fine care unesc sau dezbină o comunitate,

în ce fel se pot adapta agricultorii români la regulile complexului sistem comercial din țară, cum intervin autoritățile pentru a sprijini producătorii autohtoni – sunt tot atâtea teme pe care Georgescu le ilustrează în documentarul său. Iar răspunsurile care se ghicesc nu sunt cele mai vesele.

Agricultorii din Lungulețu știu să muncească, și o fac foarte bine. Paradoxal, acesta nu mai este începutul unei povești de succes. Cu note satirice, experiența regizorului

în comuna Lungulețu, soarta mai puțin fericită a țăranilor și potențialele soluții identificate chiar în cadrul comunității sunt toate prezentate în cele 64 de minute ale filmului. Cu *Varză, cartofi și alți demoni*, Șerban Georgescu a câștigat premiul pentru cel mai bun documentar la Premiile UCIN din 2017.

**Daniela Drăgan**



**Proiecții speciale**  
Proiecția filmului *Catifeaua albastră* este un moment de celebrare a carierei lui David Lynch.

»Pagina 3



**Interviu**  
Geoff Andrew relatează experiențele sale ca membru al juriului la mari festivaluri europene.

»Pagina 4



**Viva Erotica**  
Secțiunea propune o selecție de povești presărate cu umor și multe obsesii.

»Pagina 10



## Cinematografele TIFF

## → CINEMA FLORIN PIERSIC

P-ța Mihai Viteazul, nr. 11

## → CINEMA VICTORIA

Bd-ul Eroilor, nr. 51

## → CASA DE CULTURĂ A STUDENȚILOR

P-ța Lucian Blaga, nr. 1-3

## → PIAȚA UNIRII OPEN AIR

(Piața Unirii)

## → CERCUL MILITAR

Piața Avram Iancu, nr. 1-3

## → CINEMA CITY IULIUS

(în incinta Iulius Mall)

Str. Alexandu Vaidă Voevod, nr. 53B

## → INSTITUTUL FRANCEZ CLUJ

Str. I.C. Brătianu, nr. 22

## → CINEMA DACIA MĂNĂȘTUR

Str. Bucegi

## → SOMEȘ OPEN AIR

Plaja Grigorescu

## → CINEMA MĂRĂȘTI

Str. Aurel Vlaicu, nr. 3

## → UNIVERSITATEA SAPIENTIA

Str. Calea Turzii, nr. 4

## → URANIA PALACE

Str. Horea, nr. 4

## → INFINITIFF

(Casa de Modă) Str. Barițiu, nr. 6

## APERITIFF

## Redactor-șef:

Codruța Simina

Cosmin Popa

Cristi Mărculescu

Radu Meza

## Redactori:

Andreea Bagita

Letiția Câmpian

Flavia Dima

Daniela Elena Drăgan

Anca Grădinaru

Daniel Iftene

Ion Indolean

## Graphic design:

Carmen Gociu

Andrei Pastuhov

## Tipărit la:

Compania de Producție

Tipografică

## INFORMAȚII BILETE

## → Puncte de vânzare:

On-line pe [www.biletmaster.ro](http://www.biletmaster.ro) și prin aplicația mobilă oficială a festivalului. Cinema Florin Piersic, Cinema Victoria, Cinema City Iulius, Piața Unirii, Cercul Militar, Casa de Cultură a Studenților și Casa TIFF (pentru invitați și persoanele acreditate)

## → Program: 09:00 - 23:00.

## → Prețuri:

## ● BILETE CUMPĂRATE CU ANTICIPAȚIE

(cu minim o zi înaintea proiecției)

Bilet de intrare obișnuit: **10 lei**Bilet pentru elevi, studenți și pensionari: **8 lei**

(biletul se cumpără în baza prezentării carnetului/legitimății de elev/student sau a talonului de pensie)

## ● BILETE CUMPĂRATE ÎN ZIUA PROIECȚIEI FILMULUI

Bilet de intrare unic (valabil pentru o singură proiecție) pentru toate categoriile de spectatori: **12 lei**.

## ● BILETE CU REGIM SPECIAL

Pentru copii și elevi: **8 lei**

(valabil doar pentru proiecțiile de film din programul EDUCATIFF)

Proiecțiile din Piața Unirii Open Air: **8 lei**Proiecțiile de la Cinema Mărăști și Dacia - Mănăștur: **8 lei**Concertele organizate la Casa TIFF: **15 lei**

Bilet pentru Concert Charlie Cunningham; Trio Diallele; Cine-concert:

*Moartea obosită*; proiecția *Regii Manelelor*: **15 lei**

Bilet Concert Jozef Van Wissem, Proiecția specială în onoarea lui

Alain Delon, Concert Loredana: **30 lei**InfiniTIFF. Bilet pentru Doom Room: **15 lei**, Bilet pentru VR Cinema: **10 lei**

Proiecția Povestea Iubirii (satul Dâncu, miercuri 7 iunie, 21:30)

intrarea liberă. Cei care doresc transport din Cluj Napoca spre satul

Dâncu și retur vor achita în avans la casierie, cu minimum o zi

înainte, un bilet în valoare de 5 lei. Locurile sunt limitate.

Bilet pentru Ceremonia de închidere: **50 lei**

Accesul este gratuit la proiecțiile Someș Open Air.

Proiect cultural finanțat  
de Ministerul Culturii și  
Identității NaționaleProiect realizat cu sprijinul  
Primăriei și Consiliului  
Local Cluj-NapocaPRIMĂRIA ȘI CONSILIUL LOCAL  
CLUJ-NAPOCA

## Cine-Concert

Lăută pentru  
îndrăgostiți  
gotici

Jozef van Wissem, muzician și compozitor olandez stabilit în New York, va cânta deseară la lăută melodiile compuse pentru coloana sonoră a filmului *Îndrăgostiții mor ultimii/Only Lovers Left Alive* (2013) de Jim Jarmush, cea care i-a adus un Cannes Soundtrack Award în 2016. Povestea celor doi vampiri atipici (nu consumă sânge uman) interpretați de Tilda Swinton și Tom Hiddlestone, a devenit un film cult și datorită piselor din film. Coloana sonoră e parte centrală a filmului, muzica fiind cel mai adesea diegetică (personajele ascultă sau interpretează piesele care însoțesc acțiunea). Van Wissem este „deopotrivă un compozitor avangardist și un muzician baroc la lăută, prin urmare deloc străin

de contradicții”, scrie The New York Times. A susținut peste 800 de concerte solo la lăută în biserici și spații de concerte din întreaga lume, încercând să popularizeze un instrument puțin folosit astăzi. A înregistrat sau cântat live cu Jim Jarmusch (albumele *Concerning the Entrance into Eternity*, *The Mystery of Heaven*), cu Tilda Swinton sau Zola Jesus, iar lirica sa hipnotică l-a propulsat printre cei mai valoroși muzicieni contemporani.

**Marți, 6 Iunie, ora 21:30 @Biserica Evanghelică Lutherană, Bd. 21 Decembrie 1989, nr 1.**

## Ce să nu ratezi

## MARTI, 6 IUNIE

## 18:30 - Cercul Militar

Film Food - *Savoarea Turciei*, de Luis Gonzales. **Urmat de o cină gătită de Chef Cătălin Scărlătescu la Restaurantul Bricks**

## 20:45 - Cinema Florin Piersic

Frantz, de Francois Ozon

## 21:00 - Urania Palace

Femeia electrică

## 21:45 - Arkhai Sculpture Park (Vlaha)

Proiecția *Varză, cartofi și alți demoni*, de Șerban Georgescu. **Microbuzele vor pleca din fața Casei TIFF la 20:45.**

## 23:00 - Cinema Florin Piersic

*Răz bunare preventivă*, de Alice LowePremiul publicului  
TIFF .16

Acul negru - 4,67  
Profesorul Broască - 4,66  
Piatra pe inimă - 4,65  
O familie fabuloasă - 4,60  
Jeanette, copilăria Ioanei D'Arc - 4,58

Radu Mihaileanu & Derek  
Jacobi invitați la TIFF  
Lounge

Jurnalistul Mihnea Măruță va discuta azi la ora 17:00 cu regizorul Radu Mihaileanu și actorul Derek Jacobi, care joacă în filmul *Povestea iubirii*, peliculă prezentată aseară în premieră la TIFF.



Găsiți în fiecare zi locațiile principale ale festivalului și o selecție de recomandări ale filmelor și evenimentelor importante ale zilei.

18:30  
Casa de Cultură a  
Studenților  
**CATIFEAUA  
ALBAȘTRA**

19:30  
Cinema City Iulius 3  
**VARA LUI 1993**

21:30  
Biserica Evanghelică  
Luterană  
**JOZEF VAN  
WISSEM**



David Lynch

## Nu doar muze: femeile din viața lui David Lynch

În urmă cu o lună, în preajma lansării noii serii *Twin Peaks*, revista *W Magazine* publica un amplu material despre eroinele filmelor lui David Lynch, actrițe pentru care el a dezvoltat o adevărată obsesie, "contaminându-i" și pe cinefili. Câteva dintre ele, cum ar fi Laura Dern sau Laura Harring, au fost distribuite în mai multe filme ale regizorului american. Altele ca Naomi Watts și Patricia Arquette au avut o apariție meteorică în creația sa, lăsând însă urme adânci în imaginarea fanilor.

### Frumuseți misterioase

În serviciul foto din *W Magazine*, pe lângă Naomi Watts (*Mulholland Drive*), Patricia Arquette (*Lost Highway*), Laura Dern (*Wild at Heart*, *Twin Peaks*, *Blue Velvet* și *Inland Empire*), este bine reprezentată și noua generație de muze, adică Hailey Gates, fotomodel care joacă în noua serie *Twin Peaks*. O găsim aici și pe Chrysta Bell, cântăreață din zona dream pop și colaboratoare a lui Lynch. Chiar dacă nu au intrat în articolul din *W Magazin*, trebuie să le pomenim și pe Mädchen E. Amick (chelnereța Shelly din primul *Twin Peaks*) și pe Sheryl Lee (Laura din același serial). Amândouă își vor



Maya Deren

relua rolurile în noul *Twin Peaks*. Și actrița de culoare Bellina Logan, distribuită în *Twin Peaks*, *Wild at Heart* și *Inland Empire*, face parte din topul preferatelor sale. Noua candidată la statutul de actriță-fetish a lui Lynch e Amanda Seyfried, aleasă pentru un rol nou (Becky) în *Twin Peaks* 2017. De o frumusețe neconvențională, tulburătoare, personajele feminine din filmele lui Lynch debordează de senzualitate, mister și trezesc o permanentă stare de neliniște.

### Doamnele din umbră

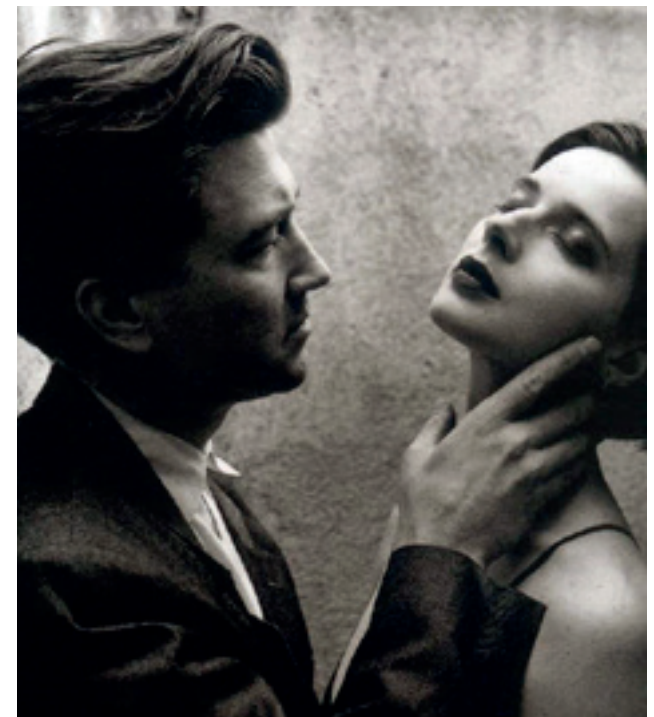
Noi am pescuit însă în ape mai adânci (după metoda sugerată chiar de Lynch în cartea sa *Catching the Big Fish*) și am găsit și alte femei care i-au marcat profund cariera. Regizoarea avangardistă Maya Deren i-a influențat stilul, Isabella Rossellini i-a fost muza din perioada de ascensiune, Mary Sweeney i-a fost tovarășă de

cursă lungă atât pe platouri, cât și în viața privată.

În 2006 David Lynch s-a căsătorit cu Mary Sweeney, cea mai apropiată colaboratoare. Producătoare, regizoare, scenaristă și montează multipremiată, Mary Sweeney a editat o parte din serialul *Twin Peaks* (1990), *Lost Highway*, *The Straight Story* sau *Mulholland Drive* și a produs câteva dintre filmele de succes ale lui Lynch. Deși relația lor dura deja de mai mulți ani, după abia o lună de mariaj, cei doi au divorțat.

Pe lângă 4 căsnicii și alte relații, Muza (cu "M") a lui David Lynch a fost Isabella Rossellini, model, actriță, scriitoare, regizoare și designer, "figlia d'arte" - mama e Ingrid Bergman și tatăl Roberto Rossellini. Timp de 4 ani cât a durat, relația lor a fost puternic mediatizată, iar când s-au despărțit, ea a fost cea mai afectată.

Pe numele său complet Isabella Fiorella Ele-



Isabella Rossellini

tra Giovanna Rossellini (fapt suficient să pună pe fugă un american după ceva vreme), actrița poate fi văzută în *Blue Velvet* și *Wild at Heart*.

### Letiția Câmpan

Opera regizoarei avangardiste Maya Deren reprezintă o importantă sursă de inspirație pentru Lynch. *Lost Highway* (1997) e considerat un omagiu adus filmului *Meshes of the Afternoon* (1943) a lui Deren. Estetica onirică și dinamica narativă bazată pe imagini ale subconștientului, folosite în opera Mayei Deren, au influențat și alte filme ale lui Lynch ca *Mulholland Drive* și chiar *Twin Peaks*.

## 3 filme influențate de *Blue Velvet*

Când am văzut prima oară *Blue Velvet* aveam șase ani și cam jumătate din film a însemnat să văd foarte de aproape palma mamei mele pe canapeaua din sufrageria noastră. Însă la scena cu urechea n-a reușit să-mi pună mâna peste ochi, iar eu nu înțelegeam de nicio culoare de ce e o ureche-n iarbă, filmată de aproape. Răspunsul mamei? M-a păcălit că întreaga acțiune a filmului se petrece în interiorul acelei urechi, ca să-mi pot justifica mai bine tot restul ciudățeniilor din film.

*Blue Velvet* a împlinit de curând 30 de ani

în care a influențat nenumărați oameni, printre ei numărându-se și câțiva dintre cei mai importanți cinești ai ultimelor decade. Vă oferim aici doar câteva exemple celebre care citează, mai mult sau mai puțin direct, capodopera lui Lynch.

**Quentin Tarantino, *Reservoir Dogs*.** Una din cele mai renumite scene ale debutului lui Tarantino face referință directă la urechea din deschiderea filmului: cea în care psihopatul Mr. Blonde (Michael Madsen) îi taie urechea unui polițist. Influența lui Lynch nu se limitează însă doar la acest cadru: scriitorul Da-

vid Foster-Wallace scrie în eseu *David Lynch Keeps His Head* că Tarantino preia tradiția lynchiană de-a insera dialoguri stranii despre lucruri absolut comune, dar că totuși „Quentin Tarantino e interesat să vadă cum i se taie cuiua urechea; David Lynch e interesat de ureche.” Da, cam așa ceva.

**Gus Van Sant. *My Own Private Idaho*.** Tot Foster-Wallace menționează că episoadele onirice din cel de-al treilea film al regizorului Gus Van Sant vin din aceeași zonă ca și scenele suprarealiste din *Blue Velvet* - iar că momentul în care personajul lui Mr. Hans folosește o lampă pe post de microfon oglindeș-

te scena în care Dean Stockwell cântă „Candy Colored Clown”.

**Satoshi Kon, *Perfect Blue*.** Dincolo de referința directă din titlu, *Perfect Blue* are și el drept protagonistă o chanteuză torturată de către demonii ei interiori (și exteriori), care își pune sub semnul întrebării propria percepție asupra realității. Regretatul animator Satoshi Kon utiliza și el planul oniric, exagerat și suprarealist, drept loc unde să dezvolte imaginile stranii și violente din subconștientul personajelor sale.

### Flavia Dima



### Ce îți amintești din *Twin Peaks*?

Fiind din nou pe buzele tuturor, odată cu lansarea noului sezon, am provocat câțiva membri din staff-ul TIFF să ne răspundă la întrebare. Desigur, fiecare cititor poate să facă, la rândul său, acest exercițiu...

#### Bogdan

„Doamna cu butucul și piticul. Și probabil tot ce înseamnă aspectul gastro-culinar care a devenit foarte specific pentru serial.”

#### Renate

„Era anul în care erau majoratele și îmi amintesc că în momentul în care începea serialul, se oprea cheful și toată lumea se uita la televizor.”

#### Flavia

„Știu că nu puteam să mă uit la el la început din cauza muzicii din intro, era prea creepy atunci pentru mine.”

#### Flavia

„Îmi aduc aminte de doamna cu butucul și de personajele mai creepy.”

#### Dana

„Îmi amintesc de omul cu butucul și că ne uitam cu disperare, eram fani totali. De fiecare dată când urma să ne uităm, resimțeam o emoție groaznică. Mi-au rămas în minte imaginile alea cumva întunecate.”

#### Diana

„Știu că mă uitam de sub plapumă pentru că ai mei nu mă lăsa să mă uit.”

#### Cătălina

„De Laura Palmer și casa bântuită. Plus că ne începeam discoteca cu muzica de la începutul serialului.”

#### Adrian

„Știu că s-a terminat ciudat și că nu m-a lămurit. Îmi amintesc de visele ciudate, tipa moartă de pe plajă, chestiile voodoo. Muzica era și ea memorabilă.”



Interviu

## Sinceritate, mai presus de toate

Geoff Andrew a scris numeroase cărți despre cinema incluzând studii despre trilogia *Trei culori* a lui Krzysztof Kieślowski, despre Nicholas Ray și regizorii indie americani. E selecționer pentru BFI Southbank, Londra și consultant selecție pentru London Film Festival. A fost membru al juriului la Cannes, Istanbul, Torino, Sarajevo și altele, dar în acest an va fi jurat pentru competiția oficială de la TIFF.16.

**Se pare că toate cărțile dumnevoastră se bazează pe teoria auteur-ului. Credeți că auteur-ismul încă se susține?**

Da. Dar întotdeauna am crezut că ar trebui modificată, calificată. Fiindcă un regizor e mai *auteur* dacă e și scenarist. Chiar și atunci, sunt alți oameni implicați, producători, compozitori, actori, operatori, toți contribuie la film. Nivelul de *auteurism* e diferit de la film la film și de la regizor la regizor. Dacă ai pe cineva precum Cristi Puiu, care își scrie, își regizează și produce filmele, atunci el e responsabil de foarte multe. Astfel, dacă spunem despre film că e bun sau prost, e, în special, datorită lui, nu în totalitate, sunt și alții, dar...

**Deci, ceea ce zicea Truffaut, că ar trebui să preferăm filmele proaste de auteur mai mult decât filmele bune semnate de regizori...**

Păi eu nu sunt de acord cu asta. Dacă întâlnești

un regizor interesant, deseori eșecurile lui pot fi interesante. Dar am prieteni care sunt *auteur*iști și care spun: „Asta e un *auteur*. Nu poate face filme proaste”. Asta e ridicol.

**Dar critica de film încă mai caută auteurs?**

Nu știu. Sunt critici și critici. Sunt critici care scriu pentru publicații comerciale și sunt interesați doar de filmele mari. Alții, mai serioși, care se uită dincolo de mainstream, nu cred că mai caută noi *auteur*i, dar e întotdeauna o plăcere să descoperi regizori interesanți. Motivul pentru care sunt aici e fiindcă am acordat multă atenție Noului Cinema Românesc în ultimii 12-15 ani și a fost captivant să-i descopăr pe Puiu, Mungiu, Jude.

**Dar festivalurile sau juriile mai caută?**

Eu nu caut în particular, dar întotdeauna întâmpin cu plăcere descoperirea. Una dintre plăcere-



Foto: Raluca Ciornea

de a face parte din juriu e să vezi extrem de multe filme noi care pot fi extrem de interesante. Am făcut parte din juriul din Istanbul acum câțiva ani și am fost întrebat dacă să fac parte din juriul competiției oficiale sau din competiția filmului turcesc. Instant am ales-o pe cea turcescă. I-am dat premiul unei tinere regizoare care a realizat apoi 3 lungmetraje. Toate bune.

**Ce „căutați” dumnevoastră într-un film?**

Personal, cred că, odată ce îmbătrânesc, caut tot mai mult filme care sunt oneste despre viață. Asta nu înseamnă că trebuie să fie filme realiste. Dar nu vreau să fiu manipulat de regizor. Îmi place ca un film să fie cinstit emoțional, să fie sincer în modul în care prezintă oamenii și

viața. Cu cât am îmbătrânit, filmele de gen mi-au plăcut tot mai puțin. Genul cinematografic îmi pare o limitare. Cele mai interesante filme sunt cele pe care nu le poți plasa într-un gen.

**Care ar fi atunci scopul unui film?**

Majoritatea filmele sunt făcute pentru divertisment și profit, dar cred că filmele care rămân, cele care înving timpul și sunt importante, sunt filmele care ne ajută să ne înțelegem un pic mai bine, cele care ne fac să medităm asupra vieții, asupra a ceea ce trebuie să mai adăugăm ori să mai ștergem din viață.

Cosmin Popa



## Infinitul e o călătorie cu trenul

O privire înspre *Nemurire* și poți vedea cum e un maraton de nedescris ce surprinde viața în fluiditatea ei

Debutul în lung metraj a regizorului iranian Mehdi Fard Ghaderi e o exigență de măiestrie cinematografică. Întregul film „pare” (fiindcă tăieturile, dacă există, sunt invizibile) un plan-secvență de două ore și jumătate în care urmărim 6 familii într-o permanentă interacțiune și intersecție. E o coregrafie extrem de sofisticată, realizată nu numai din coerența imaginii dar și din mecanisme narrative. Se descoperă o eficiență și o expresie surprinzătoare datorită interpretărilor de excepție. Într-un tren labirintic și o călătorie infinită, camera umbă pe coridoare claustrofobice aventurându-se în compartimente diferite pentru a surprinde o desfășurare desăvârșită și pluriper-

spectivistă a vieții. Totul seamănă cu o cascadă într-un acvariu plin de pești diverși. Pe lângă coregrafie, cromatica e una ce punctează atmosfera în funcție de necesitatea narativă - uneori compartimentul transmite căldură, altele sunt elemente colorate ce sugerează pasiune, nervi ori gelozie. Peste toate se suprapune privirea camerei care devine negreșit privirea spectatorului. Și pentru un iz ironic valurile magistrale ale vieții se izbesc nevrelnic de zidurile unui tren dezafectat. O groază de mișcare în ceva ce nu se mișcă. Un caleidoscop fără respiro. Scena de final închide filmul ca într-un ciclu permanent, o învârtală într-un cerc din care nimeni nu scapă, din care lumina de la capătul tunelului nu se vede, din care nimeni nu poate să pășească de pe scena vieții, dar care păstrează micile bucurii, precum un scurt moment de liniște.

Cosmin Popa

Filmul va avea ultima proiecție pe 6 iunie la ora 11:45, Cinema Victoria.



## Zeus. Un băiat de 33 de ani și vulturului lui

O femeie de 60 de ani, stilată și aranjată impecabil, fuge disperată, în *slow-motion*, de un vultur care se pregătește să o sfășie, în timp ce un tânăr, pe nume Joel, privește satisfăcut de la distanță. Aceasta este fantezia-cheie a filmului *Zeus* (r. Miguel Calderon), o incursiune cât se poate de bizară și oedipiană în psihicul unui bărbat care nu s-a maturizat niciodată, sub auspiciile unei mame, Luiza, care continuă să-l cocolească, deși e trecut bine de prima tinerețe.

Locul unde se manifestă cel mai bine regresul psihologic al lui Joel este în relația lui aproape bolnăvicioasă cu vulturul Zeus, ținut într-o cușcă pe acoperișul casei, pe care-l idolatrizează până în punctul în care îl visează, în episoade onirice în care pasărea pare să fie o dedublare a instinctelor lui primare - fie de a-și ucide mama, fie de-a întoarce pe dos raporturile de putere dintre ei, posedând-o.

Echilibrul și-așa fragil, marcat și de o dependență reciprocă bolnavă din sânul familiei, este dat peste cap de apariția Ilsei, o fată destul de obișnuită care pare a fi șansa lui Joel de-a se confrunta, în sfârșit, cu realitatea - dar pe cât mai mult se dedă el proaspetei (și, foarte posibil, chiar primei) sale relații amoroase, pe atât mai mult derapează înspre nebunie în relație cu Luiza. Care, neurochirurg renumit, are o aventură secretă cu vecinul lor septuagenar din josul străzii, fapt care oferă publicului niște scene... cel puțin interesante. (Nu că sexul dintre Joel și Ilsa ar fi mai convențional, de altfel.) Piperat cu niște referințe eclectice, de la *Trilogia Depresiei* al lui Lars Von Trier și *Enigma lui Kaspar Hauser* de Werner Herzog, *Zeus* e pentru acei cinefili cărora nu le e teamă să li se zguduiască un pic perspectivele.

Flavia Dima



**TIFF.16**  
Transilvania International  
Film Festival Cluj-Napoca 02-11.06.2017  
tiff.ro

**CINEMA CITY**

# SUȘINEM TIFF CU POFTĂ DE FILM

Vino și savurează proiecțiile și evenimentele speciale  
din Cinema City Iulius Mall

[f /CINEMACITYROMANIA](#)  
WWW.CINEMACITY.RO

At Da Pino, you will discover the true flavors of Italian cuisine, by our special Chef's Cut! Introducing: the Mamma Mia! traditional ingredients and a craftsmanship like no other.

## Buon appetito!

Da Pino Bistro – 8 Universitatii street & Shop Da Pino – 1 Brancusi street, Cluj, Romania  
Phone: +40 734 881 034, E-mail: ana@dapino.ro, www.dapino.ro

**Ai poftă de filme bune?**  
Te așteptăm la **TIFF.**

**20 AN**  
**Raiffeisen BANK**  
Credem în Film

**TIFF.16**  
Transilvania International  
Film Festival Cluj-Napoca 02-11.06.2017

# WE HAVE OUR SHARE OF SPECIAL EFFECTS EVERY DAY

The magic of metallurgy  
the precision of state of the art technology  
and the skill of passionate people  
make tubes that withstand  
the most challenging environments

**Tenaris Silcotub**  
powering the world's energy industry



Retrospectiva Jean-Pierre Melville



## Jean-Pierre Melville. Portret

Influențat de filmul *noir* făcut cu un înainte, prin 1930 și 1940, Melville și-a câștigat statutul de autor și recunoașterea foarte rară, greu de obținut, a unor cineaști precum Jean-Luc Godard sau François Truffaut.

Răpiți de acest statut al lui Melville, pe care l-a dobândit în timp ce a format și influențat și mulți regizori interesați de film polițist cu gangsteri enigmatice și carismatici, puținii sunt cei care mai știu că Melville a fost un cre-

Jean-Pierre Melville este (re)cunoscut și plasat în istoria cinematografului prin prisma genului detectiv pe care l-a rafinat în anii '50 și '60.

ator deloc unilateral. Pe parcursul carierei lui, el a fost interesat și de alte genuri narative. Cariera lui variată și viața spumoasă i-au oferit prilejul de a experimenta decisiv în interiorul tipului detectiv.

Născut Jean-Pierre Grumbach, el și-a luat numele Melville după celebrul scriitor care a scris romanul *Moby Dick*. A luptat în al Doilea Război Mondial și, apoi, a făcut parte din mișcarea de rezistență împotriva axei conduse de nașiști. Aceste experiențe i-au marcat interesele.

Începutul carierei lui a stat sub umbrela unor creații realizate în mod independent de marile companii de producție. Și-a creat propriul studio, pentru a putea face filme așa cum își dorea, fără compromisuri și indicații „prețioase”. Atitudinea aceasta, combativă, dărză, i-a fost recompensată. A devenit un om apreciat de critică și public deopotrivă, ceea ce nu se întâmplă prea des.

Perioada în care a activat s-a întâmplat, în mod fericit, să fie una de mare libertate, când colegii lui de breaslă au putut crea un soi de curent cinematografic anti-sistem. Acesta era presărat cu personaje rebele, situații limită și de multe ori ușor absurde. Melville și ceilalți autori francezi de atunci au reușit să facă un soi de cinema orientat împotriva canonului american, care lucra cu convențiile acestuia, însă în mod ironic. Era modul lor de a lupta cu limitările și regulile cinematografului existente atunci.

Într-un cuvânt, Jean-Pierre Melville este un cineast absolut necesar. Filmele lui trebuie văzute atât pentru caracterul lor realment *entertaining* și plin de viață, cât și fiindcă foarte mulți regizori de povești polițiste s-au format urmărindu-i cariera. Melville rămâne un reper care nu are voie să fie ocolit.

Ion Indolean

În cadrul retrospectivei Melville, puteți urmări mâine, de la 12.00, pelicula *Leon Morin, preot*, la Sapienia (Calea Turzii, nr.4) iar de la 18.30, la Urania, pelicula *Denunțatorul*.

Competiție

## Iubirea cu adevărat bărbătească



Un *Brokeback Mountain* (2005) pe câmpiile reci ale Britaniei, mai cald decât o ploaie de vară

Debutul lui Francis Lee în lungmetraj e un film romantic deloc sentimental, care spune povestea dintre un fermier și un lucrător imigrant în aerul rece din Yorkshire. *Tărâmul binecuvântat/God's own country* e parcă blestemat de morțile subite ale iezilor și vițelilor abia născuți - o fină metaforă pentru relațiile complicate dintre copii și părinți. Aici Johnny (Josh O'Connor) își desconsideră existența monotonă de la ferma tatălui său. El nu o mai poate întreține în urma unui atac cerebral. Responsabilitatea cade pe umerii lui Johnny care trăiește o reprimare totală în fața unei societăți stoice și aparent rasiste. Tușele homofobiei nu sunt atât de conturate precum ura nutrită față de imigranți. Totuși, sexul homosexual se desfășoară tot în băile publice. Nu e nimic zguduitor de explicit. Filmul chiar conține una dintre cele mai bărbătești

scene de sex, plină de un barbarism masculin și umflată de un testosteron gata să explodeze. E o luptă în noroi între doi gladiatori ce refuză să-și recunoască propriile sentimente unul față de celălalt. Johnny se îndrăgostește de tânărul Gheorghe (Alex Secăreanu), dar, fiind ascuns atât de mult sub pietrele zidului pe care tot îl ridică la marginea fermei, acesta trece prin eșecuri emoționale, prin eliberări greșite și cedări în fața ispitelor. Filmul e jucat curat de cei doi protagoniști și, astfel, devine o echilibrată emoțională pe muchie de cuțit.

Cosmin Popa

Filmul va fi proiectat la Cinema Victoria pe 6 iunie și 8 iunie la ora 20:00, respectiv 12:30.

Ce se întâmplă documentarule?

## Identitate și intersecțiuni: Who's gonna love me now?



Documentaristul Tomer Heymann revine la TIFF după Mr. Gaga cu cel mai nou film al său - *Who's gonna love me now?* (Cine o să mă mai iubească acum?), care spune povestea emoționantă a lui Saar, un bărbat londonez care încearcă să restabilească legătura cu familia lui care locuiește într-un *kibbutz* din Israel, după ce aceștia l-au marginalizat datorită faptului că este gay și seropozitiv.

Unul din subiectele predilecte ale lui Heymann, la rândul lui evreu și membru al comunității LGBT, este cel al identității în cadrul acestor grupuri: debutul său în lungmetraj (*Paper Dolls*, 2006) discută despre filipinezi trans care îngrijesc bătrâni din Israel, iar filmul-jurnal *I Shot My Love* cartografiază o relație lungă de cinci ani din viața regizorului cu un bărbat dintr-o familie catolică. Filmele lui Heymann, deși, oferă o viziune compactă asupra multiplelor probleme cu care se confruntă aceste două grupuri sociale, mai ales în momentul în care acestea se suprapun și anumite dintre valorile lor distincte intră în conflict.

Saar se află la intersecția acestor conflicte, care se văd în timpul vizitelor lui acasă: fratele lui nu înțelege cum funcționează virusul HIV și nu-l lasă să-și vadă nepoții, tatăl lui nu-i oferă pic de afecțiune și-l încurajează să urmeze relații heterosexuale, frații mai mici nu l-au cunoscut destul încât să le pună piedică abuzurilor din partea familiei. Doar mama lui pare să fie mai empatică, dar o scenă în care Saar se taie la degete în timp ce curăță cartofi și îi e teamă să nu fi sângerat în mâncare relevă disperarea profundă din sânul familiei (și care poate aduce până și cel mai implacabil spectator în pragul lacrimilor). Povestea lui este pe atât de emoționantă pe cât este de înălțătoare: în ciuda marginalizării din sânul familiei, el continuă să militeze pentru drepturile sale, pentru afecțiune și înțelegere. Activitatea lui din Corul Bărbatilor Gay din Londra îi oferă lui Heymann posibilitatea de-a conferi documentarului o notă de *musical* care degajează, pe alocuri, momentele mai apăsătoare ale filmului.

Flavia Dima



Competiție

## Delfinii înoată spre est

Pelicula celor doi regizori și actori - Gonzalo Delgado și Verónica Perrotta e o dramedie tandră de personaje. Virginia (Verónica Perrotta) sosește pe neașteptate în Rio de la Plata să-și reîntâlnească după mulți ani tatăl, pe Miguel Ángel García Mazziotti (Jorge Denevi), un gay notoriu. După o reacție de respingere inițială, bătrânul temperamental acceptă reuniunea cu bucurie abia când află că fiica lui e însărcinată. Cei doi se plimbă prin oraș, la cumpărături, la plajă, încearcă să intre neinvitați la o petrecere din lumea bună. Pe tot parcursul traseului se desfășoară un joc al minciunilor cu miză tot mai mare între tată și fiică până când apare Dario (Gonzalo Delgado), soțul Virginiei. Scena cheie care dă și titlul filmului surprinde apogeul capacității celor doi de a se minți unul pe altul și pe ei înșiși: stând pe plajă, discută despre și fac poze unor delfini inexistenți. Dincolo de minciunile pe care și

le spun unul altuia, cei doi au o conexiune mai adâncă. În mod paradoxal, acesta pare felul lor de a comunica. Cu un scenariu bine încheiat, cei doi regizori construiesc foarte bine pe jocul exagerat, dar abil al lui Jorge Denevi care reușește să treacă credibil de la bătrânul bețiv la bunicul îngrijorat și de la primadonă temperamentală la tatăl bolnav.

Radu Meza



Fotografiile zilei





Interview

## Honesty above All



Photography: Raluca Ciornea

Geoff Andrew wrote numerous books on cinema, including studies on Krzysztof Kieślowski's *Three Colours* trilogy, on Nicholas Ray, and on American indie filmmakers. He is the film programmer for BFI Southbank, London, and a programme advisor for the London Film Festival. He served on juries at Cannes, Istanbul, Torino, Sarajevo, and others, but this year he will judge TIFF's official competition.

**It seems that all of your books are based on auteur theory. Do you think auteurism still holds its ground?**

Yes. But I always believed that one should modify it, qualify it. Because obviously a director is more of an author if he is also the writer. Even then there are other people involved, there are producers, composers, actors, camera men, they all contribute to the film. The level of authorship is different from film to film and from director to director. If you have someone like Cristi Puiu, who writes and directs and produces his films, he has a lot of responsibility. So if we say if the film was good or bad it is mainly because of him, yet it's not entirely because of him, there are other people, but...

**So what Truffaut said, that we should prefer bad films from auteurs to good films from directors...**

Well, I don't agree with that. If you have an interesting director, quite often his failures will be interesting. But I have friends that are auteurs and say: "This is an auteur. He cannot have bad films." That's ridiculous.

**But are critics still searching for auteurs?**

I don't know. There are critics and critics.

There are critics who write for the commercial publications and are interested in talking about the big films. But there are more serious critics that look beyond the mainstream, and I think that even they are not looking for new auteurs, but then it's always a pleasure to discover a new filmmaker. The reason I'm here is that I've paid a lot of attention to Romanian cinema in the last 12-15 years, and it was really exciting to be discovering Puiu, Mungiu, Jude.

**Are festivals or juries still searching?**

I don't really search, but I always welcome the discovery. One of the pleasures of being on a jury is having to watch a lot of new films. It can be very interesting. I was on a jury in Istanbul a few years ago and I was asked if I wanted to be on the jury of the official competition or on that of the Turkish competition. Instantly I decided for the Turkish one. We gave the prize to a young woman and she went on and did three feature films. All good films.

**What do you look for in a film?**

Personally, I think the older I get the more I look for films that are honest about life. That doesn't mean that they have to be realist films. But I don't like to feel manipulated by the filmmaker. I like a film to be emotionally honest, to be truthful in the way that it depicts life and people. As I got older I liked genre films less. Genre seems to be a limitation to me. The most interesting films are those that you can't put into a genre.

**Then what might be the purpose of a film?**

Most films are made to entertain and to make a profit, but I think that the films that last, the films that endure and are important are the films that help us to understand ourselves a little bit more, they make us think about life, about what we should put into life, what should we take from it.

Grow up.  
Mercedes-Benz  
CLA Coupé.

Financiare asigurată de Mercedes-Benz Financial.  
Cu Mobilio beneficiați de până la 30 de ani de mobilitate garantată.

Drive

[www.mercedes-benz.ro/GrowUp](http://www.mercedes-benz.ro/GrowUp)

CLA 250 4MATIC - Consum combinat: 6,6 l/100 km (ciclul combinat) - Emisii CO<sub>2</sub>: 136 g/km (ciclul combinat) - Motor 2,5 l, 16V, 180 kW (245 CV) - Distribuție variabilă - 0-100 km/h în 6,1 s - 140 km/h în 10,1 s - 114 km/h în 12,5 s - 120 km/h în 10,1 s - 130 km/h în 10,1 s



Competition

## Bad Timing



Bulgarian entry *Glory* is an exceptionally acted story

**A**gainst the backdrop of a grand corruption scandal involving the Minister of Transportations, a railway employee finds a bag containing a hefty sum of money lying on the tracks. Despite living on the edge of poverty, Tzanko, a stutterer and a loner absconded from the world by unruly hair and a large beard, does not hesitate to take the bag to the authorities. The Minister of Transportations's Communications Department officially celebrate Tzanko as a hero to distract attention from the corruption scandal, but things take a Kafkaesque turn when Julia Staykova (Margita Gosheva), the Machiavellian head of the Communications Department, loses an object belonging to Tzanko during the ceremony — the only object the railway worker truly cared about.

Directed by Kristina Grozeva and Petar Valchanov, the film captures the absurdity of existence through a character, magisterially inhabited by Stefan Denolyubov, that is first instrumentalized and then persecuted by the same system as soon as he makes his voice heard, both literally and figuratively. Co-protagonist Julia Staykova, whose life enters a collision course with Tzanko's, is a satire of the scrupulous, workaholic, ambition-blind type. The world in which she exercises power is a small post-Communist, nativized neocapitalist pond of forms without substance, so familiar to Romanian audiences. Towards the end of the film, the character played by Margita Gosheva regains some traces of humanity, perhaps too late.

by Letiția Câmpan

Competition

## Dolphins Go East



**T**his film by two actor-directors, Gonzalo Delgado and Verónica Perrotta, is a tender character-centered dramedy. Virginia (Verónica Perrotta) suddenly shows up in Rio de la Plata to reunite after many years with her notoriously father, Miguel Ángel García Mazziotti (Jorge Denevi). After an initial rejection, the temperamental old man gladly accepts to meet his daughter upon finding out that she is pregnant. The two walk around town, go shopping, take in the beach, and try to crash a high-society party. An increasingly high-stakes game of deception and lies takes hold between the father-daughter pair until Virginia's husband, Dario (Gonzalo Delgado), turns up. In a key scene, which also

gives the title of the film, the father-daughter pair reach the apex of their efforts to lie to each other and to themselves: sitting on the beach, they talk about and photograph dolphins — which are nowhere to be seen. But then beyond the lies they tell each other is a deeper connection that they share, and lies seem to be their way of communicating that. A tight script allows the two directors to beautifully construct the film on Jorge Denevi's deceptive and cunning overacting as he believably switches between a drunk old man, a concerned grandfather, a temperamental prima donna, and an ailing father.

Radu Meza

SURPRINDE-ȚI GUSTUL PENTRU FILM CU Staropramen

Un gust deosebit se savurează cu măsură

**TIFF**  
O EXPERIENȚĂ  
— DIN COLECȚIA —  
OAMENI & GUSTURI



Carte Blanche Viva Erotica

## Zoon Erotikon

**L**atex și ilustrații licențioase, Nicholas Ray și activități bizare implicând reni, strapon-uri și purgatorii, sfârcuri și umor. Cei ar fi mai mult de cerut de la Viva Erotica! secțiunea special dedicată erotismelor d'antan? Filme-reper ale „Porno-Chic”-ului american 70ist? Avem *The Devil in Miss Jones*, al doilea film porno intrat în circuitul de distribuție mainstream. Dubioșenii finlandeze? Sensuela vine cu o ofertă de răsete și consternări, de șocuri și bonomie cum numai finaldezielor le iese. Fanii lui *Bunny, the Killer Thing* trebuie să-i dea precursorului capodoperei șansa unui ecran mare, Sensuela are cu ce-l umple.

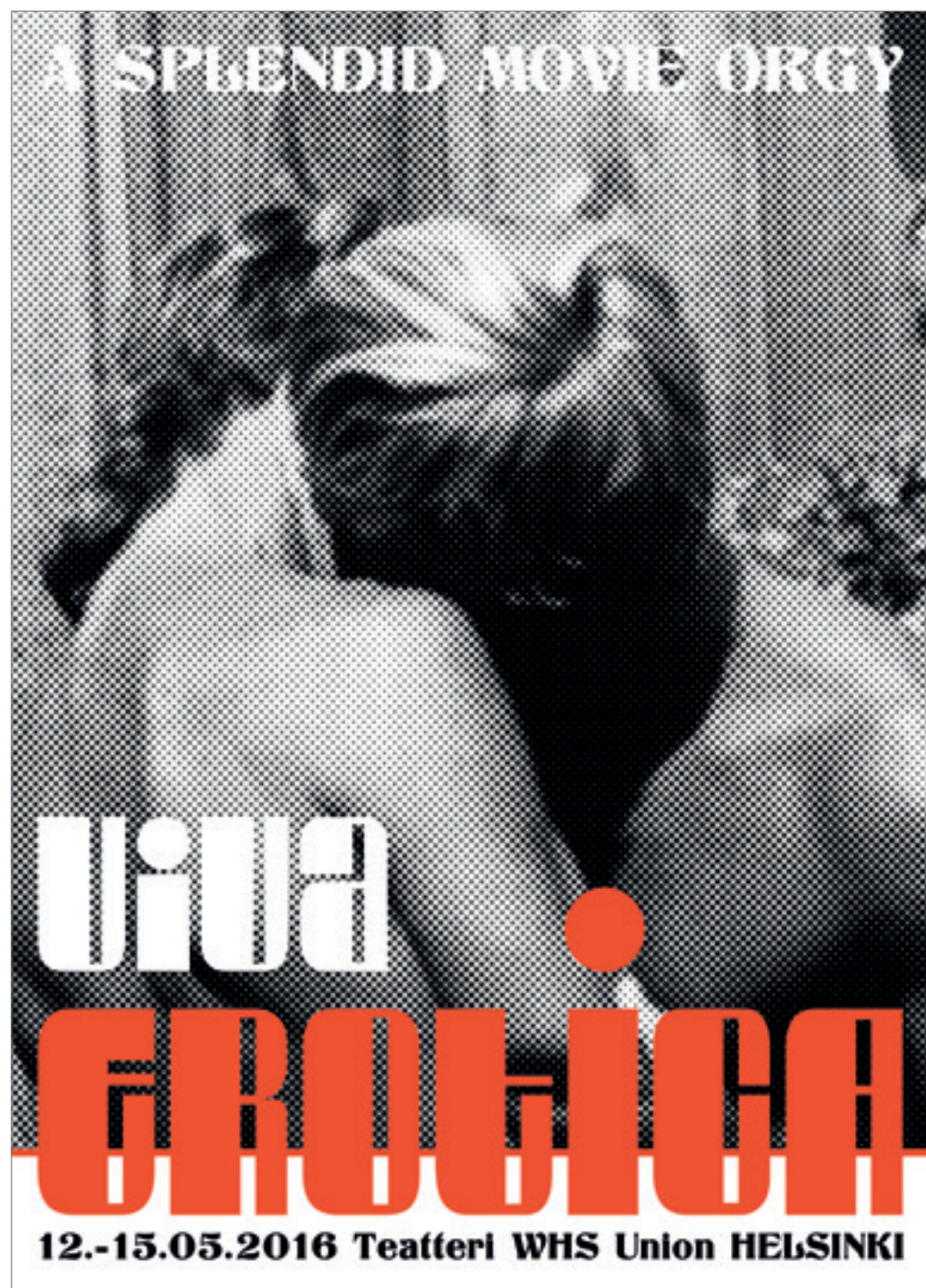
Omnibusuri de underground care încearcă să recartografieze erotismul? *Wet Dreams* adună blestemății și răsete, senzualități și pe Nicholas Ray (dap, marele regizor responsabil de *Rebel without a Cause*) pentru un platouaș (omnibus, dacă vrem să utilizăm jargon) cu de toate. Nu avea cum lipsi tocmai Dușan Makavejev, care participă cu un segment (*Politfuck*) semnat cu foarte potrivitul pseudonim Sam Rotterdam. Filme cu cele mai versate și vernisate dive XXX ale deceniului 8? Avem *Randy (Femeia Electrică)*, un amestec de porno și umor în care Desiree Cousteau trebuie să-și apere orgazmina (și viața și libertatea) de planurile malevolente (pentru dominarea lumii!) ale unui savant (evident că nebun). Avem și pietre de hotar ale erotismul saphic, recte *Mano Destra*, 53 de minute de bondage lesbian în alb-negru, care au amplasat-o pe Cleo Übelmann între iconurile undergroundului queer. Și o colecție de scurte tematiche, ansamblate de prin arhivele finlandeze.

La ce bun toată titilația? Dacă vreți ca simplă kinkoșenie. Sau ca antropologie vizuală a culturii erotice de dinainte de era VHS. Sau ca experiență inedită pentru milioanele de concetățeni care n-au pășit vreodată într-un porn theater. De ce nu ca blast from the past într-o perioadă



când pornografia însemna în primul rând erotism și celebrare, planurile detalii genitalliere nu ocupau 90% din film, iar personajele dialogau. Sincer, și nu de puține ori stângaci, despre revoluții seuxale, mașini de spălat defecte, magie neagră și cauciucuri dezumflate.

Cristi Mărculescu



**M**ajoritatea comedii romantice se încheie cu consumarea pasională a relației după o serie întreagă de peripeții care aduc împreună doi protagoniști inițial aparent incompatibili. Dar ce se întâmplă după ce pasiunea inițială trece, după ce relația trece de faza șoșetelor murdare? Bazată parțial pe propria experiență, regizoarea Sasha Gordon încearcă să exploreze momentul de nehotărâre al femeii trecute de 30 de ani puse în fața unei cereri în căsătorie. Sonia, jucată de Cristin Milioti (care joacă personajul care se dovedește să fie în cele din urmă mama din *How I Met Your Mother*) e o newyorkeză nevrotică, luată pe nepregătite de viață când prietenul ei Chris o cere de nevastă. După ezitări, amânări și tatonări, deși cei doi se iubesc, hotărâsc să se despartă, iar protagonistă încearcă să trăiască o

aventură în străinătate la Roma, inspirată cumva de ceea ce percepe ea a fi un model feminin care citește *Eat, Pray, Love*. Presărat cu referințe culturale livrate inclusiv prin coloana sonoră (mereu recognoscibila cortină sonoră din *Lege și ordine* printre altele), *Tu și numai tu* trădează experiența de compozitoare a regizoarei. Mai mult însă de cele câteva secvențe animate și mici glumițe sonore, în ton cu ocupația protagonistei, Cristin Milioti este cea care excelează printr-un soi de candoare adolescentină care face simpatică o protagonistă cum nehotărâtă. Deși nu se dezbară total de convențiile comediei romantice dincolo de premisa inițială, filmul reușește să aducă un suflu nou prin drăgălășenie hipsterească și inventivitate.

Radu Meza



**C**omedia franceză regizată de Antonin Peretjatko spune povestea unui stagiar la Ministerul Standardelor, trimis în Guyana franceză pentru a se asigura că standardele europene de construcție vor fi respectate la construirea Guyaneige, prima stațiune de schi de pe Amazon. Urmează o aventură prin jungla amazoniană, plină de situații neprevăzute. Filmul surprinde prin spontaneitate, prin dinamismul și absurditatea personajelor și evenimentelor. Comical survine prin folosirea unei game largi de exagerări care, în unele situații, te scot puțin din film. Momentele amuzante nu sunt deosebit de memorabile, dar atmosfera generală pe care filmul reușește să o construiască prin elementele sale, reușește să inducă o stare

de bine și să relaxeze. *Legea junglei* se prezintă drept o peliculă deosebit de colorată, și la propriu și la figurat. Paleta cromatică este bogată în culori vibrante, care sunt în concordanță cu specificul acțiunii și al personajelor. Acestea din urmă sunt caricaturale, având cel mult două sau trei trăsături specifice de caracter.

Temele muzicale sunt folosite pentru a amplifica efectul comicului și în majoritatea cazului au fost alese linii melodice cunoscute. Ritmul de desfășurare al acțiunii este alert, potrivit eferescenței personajelor. Per ansamblu, *Legea junglei* este genul de film care nu se ia în serios, și tocmai de aceea oferă o experiență relaxantă.

Daniela Drăgan





# Digestiff (4)

## Lucruri neclare:

1. De ce mi s-au pus cartofi prăjiți în șaorma cu șnițel (și cum dreacu să fi o șaormărie și să rămâi fără carne de șaorma?) în ciuda faptului că am specificat în mod repetat că fără cartofi??? Era ora 4.30 și mă ofensa mai mult faptul că am sesizat prezența catrofilor de-abia spre final, decât faptul că iresponsabilul adăugase patate în lipie. Dacă eram alergic și muream spasmând lângă ghilotina aia cu clopotniță? Ar fi fost oribil.

2. De ce *Regele Broască* și-a schimbat peste noapte nume în *Profesorul Broască*? A venit la pachet cu decăderea de pe primul loc în voturile publicului? Cum se cheamă el de fapt?

## Lucruri clare:

1. Viața chiar bate filmul. La discuția de după *Dark Side of the Light*, Daisuke Miyazaki le-a povestit spectatorilor curioși toate detaliile cazului real care a inspirat filmul și, mdap, crima din Tokyo de la care a pornit scenariul era mult mai teribilă decât filmul, care este unul din hardcorelele ediției.

2. Măine clătită de La-Nu-Știu-Cine, din zona de Street Food (after movies), care zonă este Strada Potaissa. Și nu doar clătită, sunt un puhoi de food-truck-uri

3. Sentimentul de împlinire pe care îl ai când descoperi o piramidă (da, în Cluj, nu dacică, ci funerară) și-o pui pe instagram.

## Planuri de viitor:

Q&A după *Win-Win*, filmul din deschiderea Focusului Austrian, cină (by Sorin Bontea pentru că Film Food, yummy), o vizită în Grădina Botanică și cel puțin o proiecție din Viva Erotica, pentru că nici filmele erotice nu mai sunt ce-au fost (sau pur și simplu nu mai sunt) și oricum erotica vintage este mai erotică decât porno-ul nou-nouț.

## Nota Bene:

Tatra Tea, pentru că meteorologic am ieșit deja din zona de balearic (în care sper să ne întorcem cât de rapid).

Cristi Mărculescu



PALAZA DINTRE FILME NU-I TIMP PIERDUT. ÎNVESELEȘTE-TE ȘI ANTRENEAZĂ-ȚI MINEA CU O CURIOSITATE DIN ȘTIINȚĂ SAU PSIHLOGIE

Într-o oră de lectură a unei cărți, ochii efectuează aproape 10.000 de mișcări coordonate.

REGINA MARIA  
REȚEAUA PRIVILEGIU DE SANĂTATE

www.reginamaria.ro  
Call Center: 021 9098

## Program / marți / 6 iunie

### FLORIN PIERSIC

11:00 **Ce se întâmplă, documentarele?**

**Cine o să mă mai iubească acum? (Who's Gonna Love Me Now?)**

Barak Heymann, Tomer Heymann 86' / Israel, Marea Britanie [4R1]

13:00 **Someș OpenAir**

**La capătul tunelului (Al final del túnel)**

Rodrigo Grande 120' / Argentina, Spania [4R2]

15:30 **Supernova**

**Înghețul (Frost)**

Sharunas Bartas 130' / Lituania, Franța, Ucraina, Polonia [4R3]

18:00 **Piața Unirii**

**Povestea iubirii (L'histoire de l'amour)**

Radu Mihaileanu 134' / Franța, Canada, România, SUA [4R4]

20:45 **Supernova**

**Frantz**

Francois Ozon 114' / Franța, Germania [4R5]

23:00 **Umbre**

**Răzbunare preventivă (Prevenge)**

Alice Lowe 88' / Marea Britanie [4R6]

### CASA DE CULTURĂ A STUDENȚILOR

16:00 **Someș OpenAir**

**Incidentul de la Hilton (The Nile Hilton Incident)**

Tarik Saleh 110' / Suedia, Danemarca, Germania [4C1]

18:30 **Proiecții speciale**

**Catifeaua albastră (Blue Velvet)**

David Lynch 120' / SUA [4C2]

20:45 **Umbre**

**Trenul de Busan (Train to Busan)**

Sang-ho Yeon 118' / Coreea de Sud [4C3]

### VICTORIA

10:00 **Ce se întâmplă, documentarele?**

**Chavela**

Catherine Gund, Daresha Kyi 90' / SUA [4V1]

11:45 **Fără limită**

**Nemurire (Immortality)**

Mehdi Fard Ghaderi 145' / Iran [4V2]

15:00 **Competiție**

**Gloria (Glory)**

Kristina Grozeva, Petar Valchanov 101' / Bulgaria, Grecia [4V3]

17:30 **Competiție**

**Zeus**

Miguel Calderon 85' / Mexic [4V4]

20:00 **Competiție**

**Tărâmul binecuvântat (God's Own Country) (God's Own Country)**

Francis Carson Lee 104' / Marea Britanie [4V5]

22:30 **Competiție**

**Simularea (Simulation)**

Abed Abest 84' / Iran [4V6]

### CERCUL MILITAR

13:15 **Focus Austria**

**Supralumea (Superworld)**

Karl Markovics 119' / Austria [4W1]

15:45 **Umbre**

**Strălucire întunecată (Dark Side of the Light)**

Ryota Sakamaki 85' / Japonia [4W2]

18:30 **Film Food**

**Savoarea Turciei (The Turkish Way)**

Luis González 86' / Spania [4W3]

20:45 **Suspecți de serviciu**

**Yamato (California)**

Daisuke Miyazaki 118' / Japonia, SUA [4W4]

### UNIVERSITATEA SAPIENTIA

14:30 **Focus Slovenia**

**Întoarcere la Catifeaua Albastră (Blue Velvet Revisited)**

Peter Braatz 86' / Germania, Slovenia, SUA [4A1]

16:30 **Alt.Rom.Com**

**4 zile în Franța (Jours de France)**

Jerome Reybaud 141' / Franța [4A2]

19:30 **Retrospectiva Jean-Pierre Melville**

**Tăcerea mării (Le silence de la mer) 86'**

**O zi din viața unui clown**

**(24 heures de la vie d'un clown) 18'**

Jean-Pierre Melville / Franța [4A3]

22:00 **Focus Austria**

**Unul dintre noi (Einer von uns) (One of Us)**

Stephan Richter 86' / Austria [4A4]

### CINEMA CITY 3

17:00 **Focus Austria**

**Nașpa (Ugly)**

Juri Rechinsky 90' / Austria, Ucraina [4X1]

19:30 **Supernova**

**Vara lui 1993 (Summer 1993)**

Carla Simon 96' / Spania [4X2]

21:30 **Fără limită**

**Ticăloșia (Filthy)**

Tereza Nvotova 87' / Cehia, Slovacia [4X3]

### CINEMA CITY 4

17:30 **Someș OpenAir**

**Legea junglei**

**(La loi de la jungle)**

Antonin Peretjatko 100' / Franța [4Y1]

20:00 **Alt.Rom.Com**

**Tu și numai tu (It Had to Be You)**

Sasha Gordon 83' / SUA [4Y2]

22:00 **Alt.Rom.Com**

**Slash**

Clay Lifford 101' / SUA [4Y3]

### MĂRĂȘTI

19:30 **Piața Unirii**

**Dalida**

Lisa Azuelos 124' / Franța [4Z1]

### DACIA MĂNĂȘTUR

12:00 **Supernova, EducaTIFF**

**Sânge de Iapon (Sami Blood)**

Amanda Kernell 108' / Suedia, Norvegia, Danemarca [4M1]

18:00 **3x3**

**Legenda lui Michael Kohlhaas**

**(Michael Kohlhaas)**

Arnaud des Pallières 122' / Franța, Germania [4M2]

20:15 **Umbre**

**Satul blestemat (The Wailing)**

Hong-jin Na 156' / Coreea de Sud, SUA [4M3]

### PIAȚA UNIRII OPEN AIR

21:45 **Piața Unirii**

**Nebune de fericire (La pazza gioia)**

Paolo Virzì 116' / Italia, Franța [4U1]

### SOMEȘ OPEN AIR

22:00 **Someș OpenAir**

**Căpitanul Roșu (The Red Captain)**

Michal Kollár 115' / Cehia, Slovacia, Polonia [4S1]

### INSTITUTUL FRANCEZ

22:00 **Ce se întâmplă, documentarele?**

**Pe peron (Sur le quai)**

Stefan Mihalachi 65' / Franța [4F1]

### URANIA PALACE

19:00 **Carte Blanche Viva Erotica**

**Vise umede**

**(Wet Dreams) 89'**

Olanda, Germania [4U1]

21:00 **Carte Blanche Viva Erotica**

**Femeia electrică (Randy) 65'**

SUA [4U2]

### ARKHAI SCULPTURE PARK - VLAHA

21:45 **Zilele filmului românesc**

**Varză, cartofi și alți demoni**

**(Cabbage, Potatoes and Other Demons)**

Serban Georgescu 64' / România, Germania [4E1]



Supernova

## Prietenia ca o frumoasă nebunie

Realitatea pare un ospiciu în care fericirea și nebunia nu sunt atât de departe una de cealaltă

Valeria Bruni Tedeschi, într-un type-casting curat, o joacă pe nebuna Beatrice internată la un sanatoriu ce i se potrivește perfect. Ea se comportă ca și cum e patroană (mai și zice asta) pentru ca în final să nu fie clar dacă poveștile ei sunt adevărate ori ba. Împarte ecranul cu Donatella (Micaela Ramazzotti) și, de la un punct, își împarte și viața. Urmărim inițial monotonía unui ospiciu, dar și exploziile lui bruște. Există un ridicol de o ironie neliniștitoare. Fetele dau iama în vinul de împărțășanie și organizează o ceremonie cu o batistă în loc de sutană și damigene în loc de lingurițe. Totul în timp ce Giovanna (o pacientă) e sedată după ce fluturase un cuțit către asistenți.

*Nebune de fericire*, ele evadează, Beatrice & Donatella, *Thelma & Louise* (1991) de Italia. Dar nu e ceva premeditat ci mai degrabă o în-



tâmplare. Astfel, filmul devine un road-movie în care cele două protagoniste gustă libertatea după Dumnezeu știe cât timp de la internarea lor. Ele zâmbesc în liniște, lumea ar trebui să fie mai bună.

E și un film-puzzle, în care trebuie să pui cap la cap fragmentele din viața Donatellei - motivul pentru care a căzut pe scări, mesajele

de pe telefon, de ce plânge la bătrâna vrăjitoare, viziunile și întâlnirile inoportune din clubul de noapte. Originalitatea cinematografică nu e de interes. Ce contează e reprezentarea realității, sinceritatea profundă a unei prietenii în care adevărul nu e totul. Sunt poate două femei nebune, dar de ce sunt așa? La un moment dat, Beatrice îi spune Donatellei:

„Suntem și noi în căutarea unei fericiri mărunte.”, iar regizorul Paolo Virzì învârte filmul și-l transformă într-o explorare a fericirii, haotică și în același timp profundă.

Filmul poate fi vizionat astăzi de la ora 21:45 în Piața Unirii.

Cosmin Popa

Competiție

## La ceasul rău

Filmul bulgăresc *Glory* e o poveste tragicomică cu actori excepționali

Pe fondul unui mare scandal de corupție în care e implicat ministrul Transporturilor, un angajat al căilor ferate găsește pe șinele de tren o sacoșă cu o sumă substanțială de bani. Deși trăiește la limita subsistenței, Tzanko, muncitorul cu princina, un bărbos singuratic cu părul vâlvoi, pe deasupra și bâlbaț, nu ezită și predă autorităților suma găsită. Departamentul de Comunicare al ministrului Transporturilor încearcă să deturneze atenția de la cazul de corupție transformându-l pe Tzanko într-un erou public, în cadrul unei ceremonii oficiale. Lucurile iau o întorsătură kafkiană atunci când Julia Staykova (Margita Gosheva), șefa machiavelică a departamentului de Comunicare, rătăcește în timpul ceremoniei un

obiect aparținând lui Tzanko, singurul la care muncitorul ține cu adevărat.

În regia Kristinei Grozeva și a lui Petar Valchanov, filmul surprinde situația kafkiană a unui personaj jucat magistral de Stefan Denolyubov. Acesta e prins într-un sistem care întâi îl instrumentalizează iar apoi îl persecută, din momentul în care protagonistul începe să-și facă auzită vocea, la propriu și la figurat. Coprotagonista filmului, carierista Julia Staykova a cărei viață intră în coliziune cu cea a lui Tzanko, e o reprezentare satirică a unui tip de femeie fără scrupule, workoholică și arivistă. Lumea în care își exercită puterea e societatea post-comunistă și neo-capitalistă “de baltă”, a formelor fără fond, atât de familiară și românilor. Spre sfârșitul filmului, personajul, interpretat excelent de Margita Gosheva, își redobândește nuanțe de umanitate, însă s-ar putea să fie prea târziu.

Letiția Câmpan



Supernova

## Sânge de lapon peste Marele Munte din Nord

18,0 de la frunte la ceafă, 15,5 între tâmpile. Numere de pe instrumente de măsură reci care stabilesc distanța dintre tânăra Saami Elle-Marja, protagonista din *Sânge de lapon*, și suedezul-standard. Primul lungmetraj al Amandei Kernell, care i-a adus și premiul pentru cel mai bun regizor debutant anul trecut la Veneția, spune povestea necesară a discriminării rasiale a populației Saami în Peninsula Scandinavă, asumându-și patetismul drept cale spre empatie și încercând să țină evite voyeurismul cu pretenții antropologice.

Elle-Marja este o adolescentă care trăiește în Suedia anilor 1930, când populația indigenă a Laponiei se lovește doar de disprețul celor din jur, de re-amintirea constantă a inegalității bazate pe diferența de rasă și cultură. Încercările de a fi „la fel” cu cei din jur pentru a scăpa de

abuzurile lor au ca soluție doar înlocuirea cu un abuz mai mare: ștergerea diferenței, travestiul cultural, ruperea legăturilor cu propria familie și identitate. Iar Kernell, care nu este la primul film despre comunitatea Saami, urmărește matematic „integrarea” ca mască perversă a asimilării prin anihilarea deosebirilor. Rupt între lumea crescătorilor de reni de sub Marele Munte din Nord și Uppsala, drumul lui Elle-Marja e mai mult decât marcarea unui moment negru în istoria Europei și, fără stridența politizării, repune pe tapet eterna problemă a respectării identității culturale.

*Sânge de lapon* rulează astăzi, 6 iunie, la Cinema Dacia, de la ora 12.00, în secțiunile EducaTUFF și Supernova.

Daniel Iftene